

На основу члана 19 Статута ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља, Савјет Библиотеке на својој IX (деветој) сједници, од 15. 3. 2024. године, доноси:

ОДЛУКУ

Члан 1.

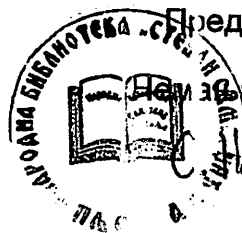
Усваја се Извјештај о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља, 2023. годину у облику који је предложила ВД директорице Библиотеке, Бојана Ђачић.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања Извјештаја о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ од стране Скупштине општине Пљевља.

Образложење

ВД директорице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ је у складу са Статутом, доставила Савјету Извјештај о раду за 2023. годину. Савјет је након разматрања, већином гласова усвојио наведени Извјештај и предложио да као такав може да се достави на разматрање Скупштини општине Пљевља.

Предсједник Савјета,

Дамјан Станимировић

Дамјан

ДОСТАВЉЕНО:

1 x Предсједници СО Пљевља

1 x Савјету

1 x а/а

**ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕВАН САМАРЦИЋ“
ПЉЕВЉА**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Пљевља, март 2024. године

ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ обављала је у протеклој години своју дјелатност у складу са Законом о библиотечкој дјелатности („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/10), Одлуком о организовању јавне установе у области библиотечке дјелатности Општине Пљевља („Сл. лист Црне Горе“, бр. 29/11), Статутом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“, као и у складу са Законом о култури Црне Горе („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/08 од 15. 8. 2008).

Библиотеке су чувари епоха, култура, времеплов у коме душа налази инспирацију. Култура једне земље, мјери се бројем њених библиотека, књига и читалаца. Народна библиотека „Стеван Самарџић“, као ризница писане културне баштине, једна је од темељних културних институција нашег града, а својом позицијом у самом центру града представља модерну и урбану оазу културе, гдје сви који воле књигу и негују културу читања лако проналазе оно што их занима.

Библиотеке као институције и стубови културе једног друштва имају изузетну улогу и значај за културни развој друштва и представљају високи цивилизацијски стандард задовољавања културних потреба становништва сваке земље. Народна библиотека прикупља и чува писане и електронске изворе, омогућава њихову доступност и брине о њиховој заштити, обезбеђује слободан и отворен приступ библиотечко-информационој грађи и изворима, за учење и усавршавање, за истраживање и интелектуално стварање, за развој и испољавање креативности, али и подстиче развој писмености, промовисање књиге и читања.

Програм рада за 2023. годину, Библиотека је реализовала у постојећим могућностима. Основна библиотечка дјелатност у потпуности је остварена захваљујући доброј организација која одликује најстарију установу културе у Пљевљима. Библиотечки фонд је добио нове наслове, а број чланова нарочито на дјечијем одјељењу се знатно повећао, рад са корисницима био је осмишљен и у складу са планираним програмом рада. Можемо слободно рећи да се читаоци враћају књигама. Као установа културе, Библиотека је 2023. године била у кругу оних установа које су пуну пажњу посвећивале потребама корисника. Свакако, непосредан контакт читалаца и библиотекара је оно што библиотеке чини посебним мјестима, али исто тако су то и бројни програми на које су наши корисници навикли и које очекују љубитеље књига, читања, знања и оплемењивања своје свакодневице. Остварили смо мисију, да останемо незаобилазно уточиште и подршка онима који су у сталној и неисцрпној потражи за знањем, културом, образовањем, науком, креативношћу и умјетношћу. Зато смо у 2023. години показали својим корисницима да смо свакодневно ту за њих и да ће уз читање књига и коришћење наших услуга на најбољи могући начин проводити вријеме и користити библиотечку грађу за цјеложивотно учење.

Кадр Библиотеке

Кадр библиотеке (број и структура запослених) је формиран кроз вишегодишњи план развоја библиотеке, а у складу са Статутом Библиотеке, Актом о унутрашњој организацији и систематизацији Библиотеке и Станدارдима за народне библиотеке у Црној Гори. На обављању послова радило је укупно 13 запослених: директор/ица (1), библиотекар/ке (5), књижничари/ке (4), организатор/ка културних активности (1), радник/ица на финансијско – административним пословима (1), савјетник/ица за правно - кадровске послове (1) и хигијеничар/ка – курир/ка (1).

Табеларни приказ родне и квалификационе структуре запослених у Библиотеци

Ред. бр.	Структура запослених	Стручне спремне	Број запослених	Мушко	женско
1.	директор/ица	VII-2	1		1
2.	библиотекар/ке	VII	5		5
3.	књижничари/ке	IV	4	2	2
4.	радник/ица на финансијско – административним пословима	VII	1		1
5.	савјетник/ица за правно - кадровске послове	VII	1	1	
6.	хигијеничар/ка	IV	1		1
7.	организатор/ка културних активности	VII	1		
Укупан број запослених			14		

Савјет Библиотеке

Двадесет друга (XXII) сједница Савјета ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“

(20. 3. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање предлога Извјештаја о раду ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ за 2022. годину
- Усвајање предлога Програма рада ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ за 2023. гдину

Прва (I) конститутивна сједница Савјета ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“

(19. 6. 2023. године)

Дневни ред:

- Конституисање савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“
- Доношење Одлуке о избору председника/це Савјета
- Усвајање Пословника о раду Савјета
- Разно

Друга (II) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(29. 6. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Констатовање оставке директорице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“.
- Именовање вршиоца дужности директора/це ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља.
- Текућа питања

Трећа (III) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(4. 9. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Захтјев за усклађивање коефицијента директору/ци ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља према зарадама локалних службеника и намјештеника у Општини Пљевља, у складу са одредбама гранског колективног уговора за област културе
- Расписивање јавног конкурса за избор директора/ице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља

- Предлог правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља број 135 од 2. 12. 2020. године.

Четврта (IV) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(16. 10. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Разматрање Захтјева упућених Савјету Библиотеке
- Текућа питања

Пета (V) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(19. 11. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Доношење Одлуке о избору предсједника/це савјета ЈУ Народна Библиотека „Стеван Самарцић“ .
- Текућа питања

Шеста (VI) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(14. 12. 2023. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Усвајање Програма рада за 2024. годину.
- Промјена обиљежавања Дана Библиотеке.
- Установљивање књижевне награде „Врлине Светосавља – путем љубави и праштања“

Дјелатност Библиотеке у 2023. години

Библиотека је радила прије свега на:

1. Заштити и чувању библиотечке грађе и опреме;
2. Праћењу издавачке продукције и повећању књижних фондова;
3. Увођењу информатичких технологија у рад и укључењу у шире информационе системе;

4. Сарадњи са Националном библиотеком „Ђурије Црнојевић“ са Цетиња;
5. Обуци кадра и пружању могућности запосленима да присуствују семинарима, радионицама и осталим видовима обуке на будућем осавременявању рада у установа;
6. Непосредном раду са корисницима, давању информација о грађи Библиотеке, препорукама и помоћи при налажењу потребне литературе, коришћењу каталога, као и претраживању локалне и узајамне електронске базе података;

7. Промовисању књиге и читања;

8. Сарадњи са васпитно - образовним и другим установама од јавног интереса у граду;
9. Издавачкој дјелатности.

1. Заштита и чување библиотечке грађе и опреме

Библиотека је у току 2023. године предузела све неопходне мјере чувања и заштите књижних фондова и опреме. Редовно су се чистиле и повјеравале просторије у којима се налазе полице са књигама. Књиге се редовно истресају, усисавају и чисте полице на којима су смјештене. Заштита је максимално обезбијеђена. Сви поменути послови обављени су одлично и у складу са правилима заштите библиотечког материјала.

2. Праћење издавачке продукције

Библиотечки фонд се константно обнавља. Није то изостало ни током прошле године како читаоци не би осјетили ни у једном тренутку да нису у току са дешавањима кад је ријеч о свим областима и жанровима који их интересују или уколико желе да имају најактуелнија издања. Запослени у Библиотеци су редовно пратили издавачку продукцију путем каталога, рекламних огласа, критичких приказа и осврта на нове књиге, преко интернет мреже, предлога корисника, и на основу тога правили листу дезидерата. Сарадњом са издавачким

кућама из Црне Горе, књиге смо куповали по вема повољним цијенама. Осим стручне литературе, полице Библиотеке обogaћене су и са занимљивим и актуелним насловима из области белетристике, омладинским романом и литературом за најмлађе кориснике. Књижни фонд Библиотеке обновљен је и значајним бројем књига и других публикација које су овој установи културе дате на поклон.

3. Фонд књига породице Драгашевић

Даница Драгашевић је била управница Градске библиотеке од 1953. до 1956. године, иначе је била супруга Вука Драгашевића, који је био предсједник градског одбора, чијом заслугом и великим ангажовањем је и саграђен Дом културе за 3 године, почет је 1947. а завршен 1950. и 25 маја почео са радом када се и Библиотека уселјава у свој простор. „Фонд књига породице Данице Драгашевић“ основан је 2001. године. До сада смо добили значајан број публикација, преко 2000 књига, и новчаних средстава да ми купимо књиге према нашим потребама и новац за куповину других техничких ствари које су потребне Библиотеци у осавремењивању њеног рада. Највреднији дио Фонда чини збирка „Нобеловци“ која садржи дјела добитника Нобелове награде за књижевност од 1901. до данас. Тако да данас у нашој Библиотеци постоји свака књига која је добила Нобелову награду. И поред добре обавијештености и изграђеног укуса, при избору књига дародавац је скоро редовно консултовао наше библиотекарe. Тако смо заједно чували Библиотеку од кича и неукуса сваке врсте, што није баш лако у вријеме кад се штампа огромна паралитература која пријети да прекрије и поништи и оно мало новообјављених дјела од истинске књижевне и естетске вриједности.

4. Рад на пројекту Виртуелна библиотека Црне Горе

Пљеваљска библиотека, заједно са још 48 библиотека у систему као пуноправна чланица Виртуелне библиотеке Црне Горе (ВБЦГ) и корисник програмске опреме COBISS, активно учествује у систему узајамне каталогизације креирањем записа у узајамну базу података КОБИБ.ЦГ као и преузимањем библиографских записа из узајамног у локални електронски каталог. У 2023. години одвијао се рад на обради библиотечке грађе. На обради библиотечко-информационе грађе радила су четири библиотекара каталогизатора са лиценцом за узајамну каталогизацију, односно одговарајућим привилегијама за обраду монографских и серијских публикација, саставних дијелова, интегративних и електронских извора и један књижничар, каталогизатор на обради публикација са Дјечјег одјељења.

Радило се, прије свега, на инвентарисању, каталогизацији и класификовању набављених публикација, као и обради и инвентарисању листова и часописа. Каталогизација је рађена према јединственом међународном стандардном библиографском опису (ИСБДМ). Књижни фондови су класификовани по систему универзалне децималне класификације (УДК). У 2023. години у електронској бази података ЈУНБ „Стеван Самарцић“ укупно је креирано 1495 библиографских јединица. Народна библиотека „Стеван Самарцић“ у локалној бази података садржи 67 597 обрађених обрађених књига, часописа и чланака.

5. Сарадња са Националном библиотеком Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ и стручни надзор

Поред учешћа у Пројекту виртуелне библиотеке Црне Горе, Библиотека је координирала своје активности са Националном библиотеком „Ђурђе Црнојевић“ са Цетиња и у другим основима као што су размјена информација, међубiblioteчка позајмица, стручно обучавање кадра, послови матичне службе и размјена књига и часописа из фонда мултипликаата. У оквиру своје надлежности из логике матичности и обавезе праћења стручног рада у библиотекама, Матична служба Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић“ обавила је редовну годишњу посјету Библиотеци у Пљевљама, на основу Закона о библиотечкој дјелатности („Службени лист ЦГ“, бр.49/10, члан 37) и Правилника о ближим условима и начину вршења послова матичне библиотеке дјелатности („Службени лист ЦГ“, бр.58/11). Државан Радусиновић, референт у Матичној служби Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић“ је извршио надзор 23. 6. 2023. године, између осталог наводи следеће: поред редовних активности као што су набавка нових библиотечних јединица, њихова техничка и стручна обрада, вршење матичне службе и рад са корисницима, Библиотека је веома активна и када су у питању културне манифестације које житеље Пљевља увијек обрадују неким новим програмским садржајем. У протеклој години тих програма је било тридесетак. Књижевне вечери, промоције, Завичајни сусрети писца, свакако најзначајније мјесто имају Дани хумора и сатире Вуко Безаревић већ XXXVII заредом, као и новоустановљена награда „Свијатане“. Стална комуникација се одвија на релацији Библиотека – читалац као и редовним посјетама дјеце школског узраста Библиотеци, али и организовањем креативних и едукативних радионица за дјецу, како би им се приближила књига и читање. Да би анимирали читалачку публику, Библиотека преко свог сајта који се редовно ажурира, обавјештава о новим насловима посебно белгистике као и свим дешавањима у организацији исте. Већ деценијану Библиотека има своју издавачку дјелатност, па је и у 2023. години издала 4 публикације. Посебна пажња поклања се сталној едукацији својих уполасних присуством конференцијама, округлим столовима, семинарима, радионицама, посјетама сајмовима књига, сталном сарадњом са Библиотекама у земљи и окружењу.

Закључак је недовосмислен да ЈУНБ „Стеван Самарић“ у свим сегментима свог дјеловања постиже ванредне резултате, што је само наставак традиције коју ова установа баштини. Принаваљање фондова, њихова стручна обрада, рад са корисницима, вршење послова матичне службе, организовање посјета, радионица, рад са најмлађима, културне манифестације, издавачка дјелатност у циљу популарисања књиге и читања као и обогативања културног живота житеља Пљевља, обавља на најбољи могући начин.

6. Рад са корисницима, давање потребних информација

Током 2023. године Библиотека је обновила свој фонд са укупно 1386 примјерка књига, од чега је 670 купљено, а 414 добијено путем поклона. Ово је показатељ добре сарадње Библиотеке са грађанима. На одјељењу за одрасле уписано је 292 члана, издато 1916 књига, раздужено је 3036, купљено 670 књига а на поклон је добијено 414 књига. На дјечјем одјељењу је издато 2318 књига, враћено је 2295 књига. Учлањено је 513 чланова купљена је 241 књига, а путем поклона је добијена 31 књига. Чланарина је износила 5 € на годишњем нивоу за ученике, незапослене, пензионере и студенте, за запослене 10 €, док је за предшколце и дјецу са сметњама у развоју учлањење бесплатно. Сопствених прихода је остварено 3.172,53 €. Ови приходи односе се на приходе од чланарине и позитивну камату банака.

Грађани су у редовно посјећивали Библиотеку користећи књижни фонд и користећи читаонички простор Библиотеке. Запослени су свакодневно на услузи корисницима за сву помоћ око израде стручних и научних радова као и пружању других потребних информација.

7. Пропагирање књиге и читања

Пропагирање књиге и читања одвијало се кроз разне облике комуникације са читалачком публиком: кроз непосредну комуникацију библиотекара и корисника, пласирањем библиотечке информације преко интернета, оглашавањем нових публикација у локалним медијима, организацијом књижевних вечери, едукативним и креативним радионицама. Библиотека има свој сајт (www.nagodnabibliotekarv.me) и facebook страницу, које редовно ажурира и путем кога обавјештава ширу јавност и пружа информације о својим активностима.

28. јануар 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” добила на поклон књиге од ЦКБ Банке

Представница ЦКБ Банке Биљана Нинковић је посјетила ЈУНБ „Стеван Самарцић” и том приликом уручила на поклон значајан број књига чији су издавачи ЦИД и Вијести. Између осталих добили смо књиге од следећих аутора: Милоша Милошевића “Бока Которска, Бар и Улцињ од 15. до 18. вијека”, Мијата Шуковића “Историја законодавства Црне Горе 1916-1976”, Милоша Старовлаха “Историја школства у Црној Гори”, Бранислава Маровића “Економска историја Црне Горе”, Рајка Вујичића “Средњовјековна архитектура и сликарство Црне Горе”, Радослава Радоњића “Политичка мисао у Црној Гори”, Борислава Пекића “Атлантида 1, 2, Милована Ђиласа “Бесудна земља”, Михаила Лалића “Лелејска гора”, Чеда Вуковића “Поруке”. Ово је примјер добре сарадње Библиотеке и ЦКБ Банке за нашу дугогодишњу пословну сарадњу.

30. јануар 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” добила на поклон књиге од НВУ Џематлије Таслица

Представници НВУ Џематлије Таслица из Пљеваља који се баве хуманитарним радом и вјерским активностима посјетили су ЈУНБ „Стеван Самарцић” и том приликом уручили на поклон значајан број књига. Између осталих добили смо књиге од следећих аутора: др Закир Наик “Вјера за сва времена”, Али Ибн Џабир Ел-Фејфи “Зато што си ти Аллах” и “Кур'ан”, Абдул-Хамид ел Булали “Поклон сестри која се још није покрила”, Хејсем Серхан “Ово је Ислам”, Мухаммед Б. Шакир Еш-Шериф “Пут ка исламском одгоју”, Мухенед ибн Абдуллах “Под окриљем милостиње”, др Хејсем Тал'ат “Бијег од атеизма”, Сафет Кудузовић “Хаџ и Умра, знамење, одлуке и правни прописи”, Харис Спица, уредник “ИЛМИНАХ, исламски приручник” и многе друге. Сарадња Библиотеке са вјерским заједницама у Црној Гори је резултирала да од сваке добијамо књиге на поклон како би свим грађанима те књиге биле доступне.

1. фебруар 2023. године

Народна библиотека „Стеван Самарцић” и расписала је Конкурс за додјелу Награде „Свитање”

Награда је намијењена за најбоља поетска остварења младих. Право учешћа на Конкурс имају млади ствараоци стално настањени у Пљевљима, узраста до 15 до 25 година. Народна библиотека „Стеван Самарцић”, установила је награду „Свитање” за литерарно стваралаштво младих која носи назив по истоименом роману Милке Бајић Подерегин. Наградом се жели подстаћи стваралачко настојање младих нараштаја, као и љубав према књизи и читању код шире популације у пљеваљском крају. Овим се истовремено исказује посебна брига о дјелу Милке Бајић Подерегин као важном дијелу духовног наслеђа Пљеваља.

4. фебруар 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” представила осму књигу афоризама „Писмом гласам” Милинка Бојата

Библиотека је организовала књижевно вече на којој је представљена осма књига афоризама „Писмом гласам” Милинка Бојата. О књизи афоризама су говорили: проф. др Мирослав Додеровић, Предраг Вијичић и аутор. Књижевно вече је водила директорица Библиотеке Ђина Бајчета. Милинко Бојат је рођен у Бојатима, општина Плужине. Одрастао је у Даниловграду где је завршио основну школу и гимназију. Завршио је Филозофски факултет у Никшићу, одсијек историја-географија и стекао звање професора. Од ране младости пише поезију и афоризме. Објавио је осам књига афиразама: Извитоперени цар, Шипак и шипурци, Врело јаје под пазухом, Црно на бијело, Бојатеме, Милинкованице, Ја о њима ја

о нама и Писмом гласам. Учесник је многих фестивала хумора и сатире. Заступљен је у Црногорској антологији афоризама Ријетке честице као и у зборнику Пљеваљског афоризма Чудновата воћка. Ради као професор у Котору.

20. фебруар 2023. Године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” је представила књигу „Расплитање дуге” проф. др Софије Калезић

Библиотека је организовала књижевно вече, представљена је Антологија „Расплитање дуге” проф. др Софије Калезић. О књизи су говориле мр Зора Јестровић, мр Дијана Тигањ и ауторка. Књижевно вече је водила Ђина Бајчета. Проф. др Софија Калезић је прва докторка методике наставе језика и књижевности у Црној Гори, редовна професорица на Факултету за црногорски језик и књижевност на Цетињу. Свој рад је посветила освјетљавању црногорске књижевне сцене кроз антологије црногорске књижевности. Успјела је да сабере највредније приче и сачува их од заборавља. До сада је објавила три књиге о стваралаштву ауторки Црне Горе „Минервиним трагом”, „Антологија прозног стваралаштва црногорских књижевница” и „Расплитање дуге”. Дуга представља симбол живота након овоземаљског трајања, вјечности духовности у односу на пролазност и краткотрајност тјелесног бивствовања. Ова, код нас прва Антологија прозног стваралаштва Бошњацина Црне Горе, симболично је названа „Расплитање дуге”, будући да све што се годинама и деценијама сабирало и акумулирало тежи ка властитом расплитању, односно упознавању и објелодањивању. Ауторка је водила рачуна о мотивској разноликости ове књиге у коју је уврстила разноврсне прилоге. Антологију је посветила свом студенту Алану Шкријељу који је изгубио живот крајем фебруара 2022. године у саобраћајној несрећи у близини Тузи. Мр Зора Јестровић, говорећи о Антологији „Расплитање дуге” је истакла, да је она прилог истини, најчешће заснованој у стварности, а потом проживљеној у најскривенијим дрхтајима рањене, али и поносне женске душе. Одабрани прозни сегменти ове књиге су тематски и садржајно различити, дубоко уроњени у легуме женске судбине. Они се рефлектују и на микро и на макро плану живљења, односно преко појединца и породице на цијелу животну средину и друштво уопште. Текстови о животу често су увјерљивији од поимања самог живота, иако је жена у највећем броју текстова нуклеус суштинских збивања, почев од радосних до најтрагичнијих. Прилози у овој књизи прелазе границе књижевности, потврђујући стару мисао да је јава фантастичнија од било ког литерарног сна. У овој Антологији ће у виду специфичног полигласја први пут оживјети стварне истине о комплексности живота бошњачке жене из визуре саме жене. Мр Дијана Тигањ је говорила о Антологији као књижевници чије су приче нашле своје мјесто између корица ове књиге. Истакла је значај жене у нашем друштву, посебно жена књижевница које су на реалан и упечатљив начин описале тежак живот жена у традиционалним срединама. Тешке судбине свих жена су сличне и на посебан начин трагичне без обзира на вјеру и нацију. Ова Антологија је расвијетлила незамјенљиву улогу жена у породици, средини и друштву уопште, без сатисфакције коју заслужују.

7. и 8. Март 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” учествовала у раду стручно научног скупа „Дани библиотека и библиотекара” на сајму књига у Новом Саду

У организацији Градске библиотеке у Новом Саду 7. и 8. марта је одржан стручно научни скуп „Дани библиотека и библиотекара” у оквиру Међународног сајма књига. Учесће у раду скупа је узела и ЈУНБ „Стеван Самарцић” на тему „Статус и положај запослених у Библиотекама”. Библиотеку је представљала директорица Ђина Бајчета. Другог дана је одржан акредитовани семинар за библиотекаре на тему „Грађанска наука, библиотекари као спона између науке и грађана”. Предавачи су били др Наташа Дакић и др Александра Тртовац, запослене у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” из Београда.

12. март 2023. године

Ишла из штампе књига „Ушће снова” аутора Хусеина Пајевића

ЈУНБ „Стеван Самарцић” је издала збирку поезије „Ушће снова” аутора Хусеина Пајевића. Штапање ове књиге је суфинансирао Секретаријат за друштвене дјелатности Општине Пљевља. Већ је објавио једну збирку поезије „Извор несанице” 2020. године. Пјесме је објављивао на неколико електронских књижевних портала. Својом првом поетском збирком Хусеин Пајевић се представио каоzero књижевни стваралац, способан да својом пјесничком ријечју обликује животну и друштвену стварност, искаже своје најдубље емоције и општељудске савремене преокупације. У збирци поезије „Ушће снова” поезија Хусеина Пајевића се својим тематским комплексом, естетиком и етиком, односно цјелокупном психологијом стварања и филозофијом промишљања уклапа у најљепше примјере поетског свијета црногорске књижевне сцене последњих деценија. У својој поезији он није ишао пузећи, већ усправно у своје име и име човјека чија је суштина дубоко људска, послушкујући своју савјест и своје срце.

15. март 2023. године

Ишла из штампе књига „Школа и друге пјесме” аутора Милорада Јокнића

ЈУНБ „Стеван Самарцић” је издала збирку поезије за дјецу „Школа и друге пјесме” аутора Милорада Миша Јокнића. Наш суграђанин Милорад Јокнић, новинар и публициста, објавио је четири збирке поезије, хаику поезије, књигу књижевне критике а остале књиге су из области историографије и публицистике. Писање пјесама за дјецу је веома сложен и захтјеван посао, јер је ријеч о жанру који мора задовољити не само укус најмлађих читалаца већ и пружити поруке љубави, радости, разумијевања, осјећања среће, задовољства и сазнања. Збирка поезије садржи више од педесет пјесама на различите теме, примјерене

дјечи из њиховог непосредног окружења, њихове доживљаје везане за породицу, природу и школу.

7. април 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” представила књигу „Херак Вранеш и нахија Љубовића у у другој половини ХВ вијека” аутора проф. Веселина Коњевића

У читаоници Библиотеке одржано је књижевно вече и представљена књига „Херак Вранеш и нахија Љубовића у у другој половини ХВ вијека” аутора проф. Веселина Коњевића. О књизи је говорио др Маријан Премовић а вече је водила директорица Ђина Бајчета. Проф. Веселин Коњевић је историчар, истраживач и публициста. Као прегалац у просвјети, науци и култури радио је на афирмацији важних црногорских личности и догађаја. Објављивао је радове са историјском тематиком у часописима за науку и културу. Афирмисао се као изузетан стваралац и независни интелектуалац, како својим научним и публицистичким дјелом тако и својим личним и друштвеним ангажманом на плану науке и културе. Посебно је драгоцјено Коњевићево вишегодишње историографско трагање и расвјетљавање личности и дјела кнеза Херака Вранеша, знамените личности црногорске историје из друге половине ХВ вијека која је све до појаве његових радова била мало позната у савременој црногорској историографији. Аутор је поштовао ставове претходних истраживача, али је њихово мишљење компарирао са кредибилним изворима, долазећи до нових научних сазнања. У свом истраживању је показао зрелост и потпуну методолошку и научну спремност. Као историчар и публициста објавио је, сам или у коауторству, више изузетно вриједних и значајних књига, чији наслови упућују на тематику којом се бавио и проблематику коју је третирао. Бави се старијом и новијом црногорском прошлoшћу, тако су и настале његове књиге: „Свједоци једног времена” (2002), „Вранешка легенда - предање о Пави и Ахмету између историје и легенде”, (објављена су три издања – 2010, 2012. и 2020); потом „Исповијести последњих зеленаша Крста Поповића” (2014); у коауторству је приредио књигу Драгана Кујовића „Црна Гора као судбина” (2016); објавио је и књигу „Казивање Ахмет-бега Мушовића” (2018). Током протекле, 2022. године објавио је монографску студију „Херак Вранеш и нахија Љубовића у другој половини ХВ вијека”, а приредио је и књигу „Драган Кујовић – Име за памћење”.

11. април 2023. године

ЈУНБ „Стеван Самарцић” организовала смотру Општинско такмичење рецитатора

У организацији Библиотеке одржано је такмичење рецитатора ученика основних школа. На овом такмичењу су учествовали ученици ОШ: „Салко Аљковић”, „Бошко Буха”, „Ристан Павловић”, Крушево, „Миле Перуничкић” из Маоча, Матаруге, „Михаило Жугић” из Оцака, „Братство Јединство” из Буковице, „Владимир Роловић из Шула и „Радоје Тошић” из Срдановог Гроба. Ученици су се такмичити у двије категорије од И до В разреда и од ВИ до ИХ разреда. Жири је радио у саставу, предсједница проф. Данијела Квас, пјесникиња за

дјецу, проф. Милан Терзић и директорица Ђина Бајчета. Приликом оцјењивања наступа рецитатора жири је оцјењивао избор пјесама, дикцију, акценат, изражавање мисаоних и емотивних садржаја песме, природност, сугестивност, експресију лица, казивања без претјеране афективности и гестикулације. У категорији ученика од И до В разреда такмичило се шест ученика. Прво мјесто је освојила Ана Пуповић ученица ИИИ разреда из ОШ „Салко Аљковић”. Њена менторица је проф. Ивана Анђелић Бељкаш. У категорији од ВИ до ИХ разреда такмичило се девет ученика. Прво мјесто је освојила Анђела Вуковић ученица ВИИИ разреда из ОШ „Михаило Жугић” из Оџака. Њена менторица је проф. Душица Кнежевић. Побједнице су добиле на поклон диплому, збирку поезије „Ушће снова” Хусеина Пајевића, бесплатне чланске карте Библиотеке и књигу проф. Данијеле Квас. Свим учесницима су поклоњене чланске карте и књиге. Побједнице у обе категорије ће представљати Пљевља на државном такмичењу које ће се одржати у јуну.

24. април 2023. године

У Библиотеци обиљежен Свјетски дан књиге и ауторских права

Широм свијета, од 1995. године, 23. априла обиљежава се Свјетски дан књиге и ауторских права, у циљу промоције читања и његовања културе писане ријечи. Дан књиге је прилика да се подсјетимо њеног значаја као одраза људске креативности и жеље за дијелењем знања. Осим што су извори информација, знања и идеја, књиге представљају и спону путем које се преносе поруке кроз простор и вријеме и на тај начин повезују генерације широм свијета. Ученици ИВ и В разреда из ОШ „Салко Аљковић” из подручног одјељења Гуке, посјетили су Народну библиотеку „Стеван Самарџић” и том приликом се упознали са радом Библиотеке, и правилима коришћења књижног фонда. Циљ оваквих посјета је развијање љубави према књизи и читању још од раног узраста, као и стицање навике редовног коришћења услуга наше установе током школовања и цјеложивотног учења.

11. мај 2023. године

Жири донио одлуку о добитницима Књижевне награде „Свитање”

Јавна установа Народна библиотека „Стеван Самарџић, установила је награду „Свитање“ за литерарно стваралаштво младих која носи назив по истоименом роману Милке Бајић Подерегин. Наградом се жели подстаћи стваралачко настојање младих нараштаја, као и љубав према књизи и читању код шире популације у пљеваљском крају. Овим се истовремено исказује посебна брига о дјелу Милке Бајић Подерегин као важном дијелу духовног наслеђа Пљеваља. На сједници Жирија за додјелу Награде „Свитања“, одржаној 11. 5. 2023. године, донешена је одлука о овогодишњим добитницима. На Конкурс за награду „Свитање“ за литерарно стваралаштво младих, приспјело је 25 радова од 10 аутора. Право учешћа на конкурс имали су млади ствараоци стално настањени у општини Пљевља, сврстани у двије узрасне категорије: млађи узраст до 16 година и старији узраст од 16 до 25 година, са прозним радовима који нијесу раније нигдје објављивани. Стручни жири који је радио у саставу: Владан Вучинић (предсједник), Мила Марјановић, Жанка Рондовић,

Верица Поповић и Нада Рондовић чланови/це, донио је Одлуку да се додијеле прве награде у обје категорије предвиђене Конкурсом. За млађи узраст прву награду добила је Емилија Марић (15 година) ученица II разреда Гимназије „Танасије Пејатовић“ за причу „Највећа је храброст пригрлити слабост“. За старији узраст прву награду добила је Милица Љиљанић, студенткиња, за причу „Вјештачка интелигенција и трансхуманизам“. Награда се састоји од новчаног износа, дипломе и књига претходних добитника награда наше Библиотеке: „Небеска ћуприја“ Милана Бајчете, „Синапсе снова“ Матије Вранеша и „Ушће снова“ Хусеина Пајевића. На овај начин Библиотека пружа велику подршку младима да се баве писањем а некадашњим добитницима наших награда да издају своје прве књиге. Свечано уручење књижевне награде „Свитање“ овогодишњим добитницима Библиотека ће организовати у јуна у читаоници Библиотеке „Стеван Самарцић“ када ће бити организовано књижевно вече.

15. мај 2023. године

Изашла из штампе књига „У празној шаци“ ауторке Наташе Журић

Јавна установа Народна библиотека „Стеван Самарцић“ је објавила збирку прича „У празној шаци“ Наташе Журић. Књига је штампана у 300 примјерака у МН Графокартон Бијело Поље. Наташа Журић је списатељица која је све присутнија на црногорској књижевној сцени захваљујући својим пјесмама, причама, кратким и дужим књижевним формама. Након романа „Исјечак круга“, гдје је на посебан начин приказала трагедију људске душе изгубљене у историјским и друштвеним превирањима с краја прошлог вијека и маестралне збирке пјесама „Аурорина залуд“ гдје је још једном показала раскош свог талента, окренула се прозном штиву и написала нову збирку прича о различитим судбинама. Збирку прича „У празној шаци“ садржи 18 прича тематски различитих, али повезаних мотивима људске несреће и неминовности судбине. Суптилно без присуства патетике, дат је приказ живота у свим његовим облицима и човјек који је у таквим условима принуђен да себи обезбиједи егзистенцију. Богата тематика, мноштво мотива, велики број ликова, доминација различитих наративних поступака и идеја доводе до тешкоћа у класификацији овог штива, али истовремено доприноси његовој умјетничкој вриједности. У свом приповиједачком маниру наставља да препознаје теме око себе, извлачи оне литерарно најзахвалније догађаје, зналачки комбинује, оплемењује их животним искуством зреле жене и на крају пружа прегршт прича које скупа носе универзалну поруку хуманости, Уредник и рецензент ове књиге је мр Дијана Тигањ, лектор и коректор је директорица Библиотеке Ђина Бајчета.

29. мај 2023. године

Представљена књига „Писма моје душе“ ауторке Мариселе Сукић

Поводом Свјетског дана обољелих од мултипле склерозе, Библиотека је организовала књижевно вече на ком је представљена књига „Писма моје душе“ ауторке Мариселе Сукић. Рођена је у Пљевљима 1982. године, ће је завршила основну школу и гимназију. Студирала

О књизи су говорили ауторка, Марија Јововић, професор др Жарко Лековић, епски песник Славоко Перошевић, народни гуслар Исак Симићевић, вече је водила директорица Бојана Ђачић.

Марија Јововић је списатељка која живи у Аргентини. Професорка визуелних уметности у средњој школи и предавач на предмету Друштвене науке "Грађански проблем у савременој Аргентини". Такође је дипломирала на смеру информационе и комуникационе технологије примјенене у образовању, на смеру Управљање протоколима и односима с

Представљена књига „Блатоје Јововић српски херој у вучјој јазбини“ ауторке Марије Јововић.

19. август 2023. године

Учешће на смотри су узели представници који су освојили прва мјеста на општинском такмичењу.

Млађи узраст је представљала Ана Лутовић ученица ИИИ разреда ОШ „Салко Алковић“ са pjesмом „Дјечја права“ pjesничкиње Данијеле Ква. Ментор је проф. Ивана Анђелић Беляш. Старији узраст је представљала Анђела Вуковић ученица ВИИ разреда ОШ „Михаило Жугић“ са pjesмом „Поетна песма“ pjesничкиње Драгана Костантиновић. Ментор је проф. Душица Кнежевић. Средњошколски узраст је представљала Тања Лакетић ученица ИИИ разреда Гимназије „Танасије Пејатовић“ са pjesмом „Писмо љубави“ pjesничкиње Сање Микић. Ментор је проф. Нада Рондовић.

Одржана 8. Државна смотра рециатора Црне Горе

10. јун 2023. године

је у Сарајеву ће је остала да живи. По занимању је туристички агент, самохрана мајка двоје деце. Последње рађања ћерке, јављају се први симптоми мултипле склерозе и након пар година лијечења доктори су јој утврдили дијагнозу MS. Писала је рецензије многим ауторима из БИХ и одлучила да напише своју књигу „Писма моје душе“ уобличену кроз писма писана душом да сваком освјетли пут у таму и пронађе излаз из сваке тешке ситуације и болести. Своје животно искуство и борбу да схвати и прихвати ову болест подијелила је у овој књизи са својим пријатељима који живе са истом болешћу. Рецензију књиге је написала Ђордана Хаџић, која између осталог каже: Никада не треба одустати од својих снова, чуда се дешавају онима који у њих вјерују. Нада јој даје снагу да своје животно искуство и болест спозна и подијели са нама, читаоцима ове књиге у нади да ће нам служити и помоћи да ријешимо недоумице. Вриједност ове књиге огледа се у Марселиној широкој души да своје искуство подијели цијелом човјечанству. Открила је своју мисију на земљи и сада је слиједи без обзира на околности. Човјек се учи док је жив, а свако ко прочита ову књигу може много тога да научи. Њена формула је љубав. Волети прво себе, људе, природу и сва животно искуства, водити читаоца прецизног самоспознаје да постигнемо уштеду патње.

јавношћу. Објављивала је образловне књиге намијењене наставницима, књигу пјесама „Благословена земља“, у којој се налази опис живота у школама. Добитница је прве награде за кратку причу са својом приповјестком „На ивици деградације“, за награду је добила објављивање свог кратког романа „Владимир Арсеновић: необични човек“. Учествовала је у културној размијени писаца између Аргентине и Кубе. Путовање на Кубу инспирисало ју је да напише роман „Зид, кожа и желисто“.

Као финалисткиња литерарног конкурса списатељка је својом поезијом *Држис се напред* припала антологији различитих аутора под називом „*Теорија пожара*“. Учествовала је на различитим државним и међународним конкурсима, и као финалисткиња, своје приче и поезију објавила је у више од десет антологија. Издавачка кућа из Шпаније изабрала ју је као финалисткињу, да интерпретише антологију путописних прича, у којој је учествовала са својим путописним мемоарима „*Пут до сусрета*“. Својом приповјестком *Иза Иванових* сенки припала је антологији издавачке куће Ла ора дел Куенто.

Добитник је награде за кратку причу „*Францускиња*“.

Промоцијом Маријиних мемоара заправо оплеменијемо култ сјећања на њеног оца, српског поросца, свједоштво истину, јер немамо потребу да измишљамо хероје и догађаје, дозвољено је да погледамо у нашу пребојну историју. Благојева ћерка Марија, успјела је да нам приближи свога оца, с једне стране као родитеља, а с друге стране да поред породичних сјећања, унесе поједине документе, да консултује друге изворе и да нам тако открије историјску личност вриједну сваког поштовања. Не постоји епоха у историји која нема свој израз, своју традицију и своје велике људе који су предодређени да поднесу терет највећих искушења и страдања, али и највећих победа, остављајући највећи траг како у свијести својих сарадника, сапатника и страдалника, тако и у историјском памћењу.

Књига „Благоје Јововић српски херој у вучијој јазбини“ представља свједоштво и национално извориште, поткрепљено утемељеним подацима који су од великог значаја за наш народ. Благоје Јововић је симбол правде, оличење чојства и јунаштва, идеал одлучности, истрајности, разборитости и непоколебљивости. Бјелопавлић из срца српске зете, стоји раме уз раме са Милошем Обилићем, Павлом Принципом, Стеваном Синђелићем, Мирком Алексићем у Херојској Србији. Окићен је ореолом обилићевског јунаштва и начелима српске моралне етике, коју су успоставили и усавршили Немачки у својим биткама за крст часни и слободу златну. Благоје Јововић је име које сваки Србин треба да зна, његови хити су смртно ранили најсвјерепијег српског крвника, злочиначког шерта, усташког поглавника, гнусног вандала који је спроводио геноцид над Србима, творца државе смрти и ужаса, Анту Павелића, 10. априла 1957. године у предграђу Буенос Аиреса. Уз помоћ неколико пријатеља, узео је Благоје правду у своје руке и извршио је задатак по својој херојској савјести. Његови мотиви да убије Павелића били су искључиво патриотски и посвећени стотинама хиљада мученички убијених невиних Срба, у концентрационим логорима Независне Државе Хрватске. Треба посебно истаћи да Благоје Јововић овим чином опомине све зликовце који под „заштитом“ моћника остану некажњени у историјским процесима које диктирају и намећу велике силе.

Професор др Жарко Лековић упознао нас је ближе са садржајем и значајем књиге *Благоје Јововић српски херој у вучијој јазбини*.

Рођен је у Прибоју 26. септембра 1965. год. Основну школу завршио је у Прибоју, а средњу у Подгорици. Дипломирао је на Филозофском факултету у Никшићу, одсјек за историју и географију. Као стипендиста Владе Црне Горе завршио је магистарске студије на Филозофском факултету у Београду, где је одбранио и докторску дисертацију у јулу 2010. год. У Историјском институту Црне Горе запослен је од 1. маја 1998. и тренутно ради на мјесту Научног сарадника за националну историју Црне Горе у 19. и 20. вијеку.

Члан је Научног вијећа Историјског института Црне Горе, Одбора за историју Црногорске академије наука и умјестности, Матице српске и Вијећа за друштвене науке Универзитета Црне Горе. Члан је редакције међународног научног часописа На извору Вукова језика и Гласника Завичајног музеја Пљевља и више организационих одбора Зборника радова са међународних скупова. Учествовао је на више од 70 домаћих међународних научних скупова одржаних у Црној Гори, Србији, Републици Српској, Молдавији, Русији и Немачкој. Говори руски, а служи се италијанским језиком. Објавио је неколико значајних научних радова. Епски пјесник Славко Перошевић казивао је стихове о Благоју Јововићу, а народни гуслар Исак Симићевић, уз гусле је отпјевао пјесму о Благоју Јововићу, чији је аутор Славко Перошевић.

6. септембар 2023. године

Представљена збирка поезије Милице Бакрач „Хранитељ птица“

Пред многобројном пљеваљском публиком, 6. септембра у Скупштинској сали, представљена је збирка поезије Милице Бакрач, „Хранитељ птица. О Миличиној поезији говорили су: ауторка, књижевник Рајко Палибрк и директорица Народне библиотеке „Стеван Самарцић“, Бојана Ђачић. Вече су звуцима гитаре уљепшали ученици Школе за основно музичко образовање Старчевић Мирна, Криваћевић Петар, Станић Стефан и Лаовић Алекса, као и директорица Аземина Софтић Чутурић. Милица Бакрач, рођена је у Никшићу. Дипломирала је на Филозофском факултету у Никшићу на Одсјеку српски језик и књижевност. Објавила је књиге поезије: „Нек ме птице криком буде“, „Жиг“, „Сонети и писма“, „Од злата јабука“, „Азбучник“, посвећен одбрани имена српског језика у Црној Гори, „Жена“, „Одбрана азбучника“, са препјевом на руски језик и прилозима књижевне критике о Азбучнику, „ЈАВ“ ручно издање акадамске сликарке Љиљане Стефановић, „Вуковање“, „Јав из Црне Горе“, „Господе, није нам хладно“, „Васкрс поезије“, избор ручно издање Војислава Обрадовића, „Маштаније“, драма у стиху за дјецу. Приредила је избор из поезије Петра Другог Петровића Његоша „Благо томе ко довијека живи“, избор из поезије Матије Бећковића „Имао се рашта и родити“ и избор из поезије Десанке Максимовић Верујем.

Члан је Управног одбора Удружења књижевника Црне Горе, члан је Удружења књижевника Србије, Књижевног друштва српских писава Косова и Метохије и Књижевног друштва „Његош“ из Црне Горе, Ради као уредник програма у ЈУ „Захумље“ у Никшићу. Добитница многобројних награда и признања. Добитница је многобројних престижних награда и признања од којих су најзначајније I награда „Ратковићевих вечери поезије“ за младе пјеснике, „Милица Стојадиновић Српкиња“ Културни центар „Милош Црњански“ Нови

Сад, за књигу, "Господе, није нам хладно", Награду града Суботице за изузетан допринос у српској култури, Витезова награда за животно дело, Београд, итд.

Својим честитошћу, драгоцјеним радом, врлинским подухватима, човјекољубљем и милосрђем, стиче истинско поштовање и постаје узор будућим нараштајима, свједочи љубав и милост Божију, наду у Живот, да будемо свједоци вјере у Бога који нас никада не оставља.

Благородним поетским стилем, који је сваком човјеку разумљив, ученом, али и неуком, вјерујућем и оном који сумња, Милица предочава најдубље историјске и теолошке истине, које поткрепљује примјерима из живота. На јасан и недвосмислен начин говори о многим питањима и недоумицама које муче човјека нашег доба, али на њих даје и конкретне одговоре. Својим пјесничким стваралаштвом са наглашеном патриотском и родољубивом тежњом духовном и националном баштином оплемењује читаоца.

Нарочито је плодан њен умјетнички подухват који се односи на националну свијет, српски идентитет, традицију и културу. Њена књижевна дјелатност одише хуманошћу, племенитошћу, спокојством, импресивним литерарним тактом и емоцијом која краси њено богато пјесничко искуство. Свако ко прочита Миличине стихове, осјетиће позитиван помак у свом животу и у тренуцима одлуке изабрати вјечно умјесто пролазног и привременог, бирајући љубав, умјесто површности и тиме постављајући истину као категорички императив свога живота. У овај избор пјесама уткана је нада да ће читаоца водити до новог промишљања, до нових књига или до нове љубави или њеног чувања. А добит је чиста и племенита за дух, за ум, за срце и интелект. Порука коју носи Миличина поезија љубав и опроштај нису само ријечи, него живот у Христу, ванвременска луча којом би требало увијек да се водимо.

8. септембар 2023. године

Међународни дан писмености

Поводом *Међународног дана писмености* Народна библиотека "Стеван Самарцић" уприличила је предавање. У сали ЈУ Центра за културу пред многобројном пљеваљском публиком, протојереј архијерејски намјесник подгоричко - даниловградски Предраг Шћепановић одржао је пригодно слово о *Улози цркве у ширењу писмености*.

Својом појавом, образовањем, несвакидашњом животном енергијом, непоколебљивом и живом вјером у Христа Богочовјека, а понајвише својим безграничним човјекољубљем плијени и представља бисер архипастирског стада Христовог. Човјек коме се безусловно вјерује и за којим се иде с повјерењем и љубављу, чак и најтежим стазама. Духовни горостас и стуб православља, понос свештенства и дика светосавља. Племенитост, достојанство, радост, мир и спокојство укорени су у његовој непрекидној служби Богу и народу. Као свијетли примјер исправног и честитог става којим се у Цркви живи и дјела, као чувар духовне и његошевске вертикале васцелог српства, он спада у ону групу духовника Цркве који се не премишљају и не калкулишу. Он бди над православним чедима Светог Саве! Храбро и одлучно ходи трновитим путем, чувајући достојанство своје свете службе, а задржавајући право на сопствено мишљење и сопствени суд. Тај његов суд није у сврси допадања другима, него да нас знањем и поуком покрене, разбуди и уразуми.

Неизмјерном љубављу, крстом, молитвом и благотворном пастирском ријечју води неуморну борбу за побједу добра и слоге, над злом и мржњом међу ближњима.

Челичним стрпљењем, вољом за просветитељским радом, приврженошћу српском роду, трудом и подвигом, врлинама и моралним начелима, даровима и талантима којима га је Господ обдарио, огњеном вјером, истрајном молитвом, надахњује и поучава. Своје поуке поткрепљује богонадахнутим примјерима. Не пропушта прилику да исказе своју благодарност Господу, који његов живот води ка небеском Царству. У молитви разговара са Богом зато му је она извор надахнућа да правилно тумачи поуке и поруке Јеванђељске. Служењу светом олтару приступа са изузетном побожношћу и страхопоштовањем. Од Бога награђен духовним даровима, прије свега речитошћу, љубављу, молитвом и брижношћу за ближње. Живећи као свједок суноврата српског народа он је узносио свештене молитве српским Светитељима, Господу и Мајци Божијој.

Током свог пастирског, духовног и интелектуалног мисионарења, у живом контакту са људима разматра неке од најсложенијих питања не само наше вјере, него и наше стварности, савјести и одговорности. Свака ријеч улива наду и охрабрује, очински опомиње залутале и заблудјеле, указује на прави пут као праведни и благи учитељ, као ученик Учитеља Христа јединог истинског Спаситеља човјечанства. Његове мудре и опомињуће бесједе нектар су са светоотачких духовних поља, док усрдне молитве свједоче о евхаристијском вапају за српски род, за очување светиња, за крст часни и слободу златну. Отац Предраг Шћепановић припада градини српских свештеника, у којој расте цвијеће различитих боја и украса. Сви се они разликују међусобно, али се иза свих њих крије рука истог Баштована. Међу овим разнобојним цвијећем, Он за наш српски народ представља извор истинског миомириса, освећења и просвећења.

Вече су, својим славјуским појањем, уљепшале сестре Јована и Јана Љиљанић.

Поводом 8. септембра, *Међународног дана писмености*, нашу Библиотеку посјетили су ученици и наставници *ОШ „Јакуб Кубур“ Бољанићи, ОШ „Крушево“ Крушево и ОШ „Радоје Тошић“ Срданов Гроб.*

Том приликом подијелили смо им брошуре које говоре о значају писмености у очувању своје традиције и културе. Ученици су се могли упознати са најчешћим језичким недоумицама, као и бројним неправилностима којима је засићен савремени говор, а које су настале услед неправилног коришћења интернета.

19. септембар 2023. године

Представљена књига родољубиве поезије „Вила са Кошара“ Невена Милаковића.

Бече су отвориле сестре Јована и Јана Љиљанић истомимenom pjesмом Невена Милаковића. О поезији Невена Милаковића, говорила је директорица Библиотеке Бојана Ђачић, док је аутор надахнуто читао своје стихове Сонетни вијенац о Јасеновцу, Опомену, Тибору Џерни, Шлумарице и друге стихове из своје богате ризнице. Невен Милаковић је рођен у Подгорици 1963. године, живи у Бару. Читао свој вијек посветио је писању стихова и романа. У основи Милаковићевог pjesничког надахнућа јесте родољубље, Светосавље, косовски завет, прошлост српског народа, прије света историја и традиција, та непрестана егзистенција за идентитетом, мотив страдања основна је диспозиција pjesничтва коју он успјешно уобличава, у сликама, ријечима, метафорама.

Невен је до сада објавио тридесетак књига поезије и прозе од којих су најпознатије: „Вила са Кошара“, коју вечерас представљамо, „Љиљани“, „Радост покајања“, „Било једном“, „Зебња“, „Тојкова књига“, „Љвијеће добра“, „Очев шамар“, „Подгорицка исповијест“, „Мајци Божијој на аманет“ и друге. Бројне његове pjesме посвећене су светитељима Српске православне цркве. Милаковић је за pjesму „Вила са Кошара“, 2019. године у Београду награђен Златном плакетом Министарства одбране Србије. Велика је заслуга Невенова, јер нас враћа на врело из кога ћемо црпити нашу снагу, поставља темеље на коме треба изградити човјека – Србина, означава критеријуме са кога треба да посматрамо и расуђујемо живот, буди заспале и клонуле, узноси прошлост Србинову која се зарезује у душу као најдубља пукотина. Служите га, нека вам суза у оку засија – та је суза душа Србинова. Невен Милаковић први пут представио своје дјело пред публицом.

Архетип човјека традиције, духовности и страдања непрестано израња из књижевне форме Невена Милаковића. Има нешто епско у њима. Свакако да је то основна тема коју писац користи. То су сусрети са духовношћу, снагом личности и њеним жртвовањем и тај епски карактер плућени у приступу и чини да су поједине ситуације нашем човјеку тако добро познате. Али оно што је лирским поткано открива карактер писца и уздиже га до епских висина, којима иначе теже овакве теме. Љубав лирике надркиљује много тога и епског и јуначког, а тврда ријеч у лирским моментима добија топло мајчинско и народно рухо. Ту се показује величина вјештине писања, емотивна сигурност и зрелост бављења унутрашњим освојеним просторима душе. Својим стваралаштвом његује и продубљује свијет читаоца. Кад не би била прожета истином, свезањем и осјећајем прошлости – садашњост не би имала ону димензију будућности иманентну сваком правом стваралаштву. Ријечи нису ту само да уљепшају pjesму, већ да изразе суштински однос, тежњу и стање. Вриједност тих односа, смисао човјекове моћи, садржани су у језику Невенове поезије.

Да се мудрост ума људског мјери са познавањем закона Божијих, види се из pjesничтва коме је стожер духовна вертикала и темељи се на истини, историјским чињеницама,

теолошким знањима, искомским завјештањима, поткријељеним моралним и етичким начелима, христолољубљем, родољубљем и принципима Марка Миланова. Кроз поезију која је лучоноша даје свој поглед на свијет, приближавајући читаоцу оне који нам својим дјелима показују неизмјерну љубав према Богу, светосавском и косовском завјету уз импресивне и упечатљиве поруке и поуке. Својим стваралаштвом указује на племениност, честитост, подвизнички идеал, а историјској хронологији даје душу која пулсира, а дотађаје преображава у живи водоток. Своје књижевне иконописе излаже оштроумно, водећи рачуна да сваком ријечу преобрази читаоце ка вишем циљу. Молитвено бди над умом нижући свој псалмопој од Косова и Јасеноваца, Шумарица, Пребиловаца и Јадовна, преко Козаре и Лике, до Дрине и Кошара истином покорава непријатеље, а језиком поезије охрабрује нас и кријени.

Ауторово пјесничко умјетће је сјеме које рађа духовну снагу код потомака а уједно и клица која се шири и дотиче љубављу будуће нараштаје.

Динамично досеже естетске домете свога стваралаштва зачетог на аутентичним личностима и догађајима. Умјетничким везом дотиче танане струне душе, стилским низовима и римом оваплоћује подвизнички живот и саму карактерну црту страдашног српског народа. Књижевним иметком даје значајну ноту коју прожима неизбјежна косовска мисао, колијевка српства, духовна тврђава и камен темљац. Немогуће је занемарити универзум светосавског и косовског постојања. Националном алегоријом привлачи пажњу, осваја чула, враћа у прошлост, стварајући одушевљење, код читаца којима је светосавље основ живота, дајући им духовни полет ка вјечном и непролазном чему су наши преци тежили.

Поетски ауторитет и емотивни набој који поклања нашем Предрагу Петри Леовцу, као непоколебљивој громади, моралном горостасу, оличену светосавске етике, косовског завјета, херојства, правдољубља, човјекољубља, симболу косовског страдања и трпљења од злокобне тираније шиптарских екстремиста свакако да чини пјеснички идеал и основни темљ небеског стремљења и завјетне мисли Светог кнеза Лазара: „Земаљско је за малена царство, а небеско увек и до века.“

Када прелистамо хронологију српске историје, заључујемо да се није све дешавало само пред искушаним бајонетима, потегнутим буздованима и подигнутим сабљама наших славних предака, који су својим чојством и јунаштвом исписали стране наше трагичне баштине. Уочавамо да Невен Милаковић поетски портрет уљепшава примјерима херојских подвига, наших прародитеља који ни по чему не заостају иза подвига наших родоначелника, Ђедава, очева, браће... Као подсјетник и образац добротолубља, вјерности, миснонарења љубави и сасртања пјесник литерарним подухватом представља духовне, интелектуалне, витешке подвиге Косовке девојке, Милутинове Симиониде, Милунке Савић, Љиљане Жикић, које свакако да изазивају личну импресију. Оне, као и многе друге личности су златним нитима извезена имена хероина српске историје.

Поезија Невена Милаковића је израз оригиналног поетског стваралаштва које је изнедрило једно вријеме. Оно је оригинално не само по темама које пјесник бира и које су изазов саме по себи, већ и по чиници, да иако човјек осуђен на границе времена и простора, он ипак снагом духа успјева да границе превазиђе.

Збирка родољубиве поезије "Вила са Кошара", јесте право уприште, које нам истински предочава прошлост и води нас у будућност која нам припада и назад, поезија Невена

Милаковића је једна кохерентна pjesничка визија свијета са јасно израженим мисаоним језгром, које има своју линију унутрашњег развојка, али је од самог почетка pjesнички оформљена и евидентна.

3. и 4. октобар 2023. године

Међународна дјечја недеља

Дјечја недеља обиљежава се сваке године у првој седмици октобра, а циља је обиљежавања и промоција прва дјетета, побољшања друштвене бриге за дјецу и јачање одговорности свих субјеката заштите, као и упознавање шире јавности са потребама дјете, њиховим психосоцијалним одрастањем под једнаким условима.

Поводом *Међународне дјечје недеље*, у Читанници ЈУ Народне библиотеке "Стеван Самарић" 3. и 4. октобра уприличено је предавање на тему *Књига кроз историју*, за ученике 7. и 8. разреда ОШ "Ристан Павловић".

4. октобар 2023. године

Бече јубилеја 530 година „Октоиха“

У великој сали Центра за културу у Пљевљима, ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарић“ 4. октобра 2023. године, организовала је предавање поводом 530 година од почетка штампања *Октоиха Првозгасника*, прве штампане српске ћириличне књиге, која је уједно и прва штампана књига код јужних Словена. Уз благослов Владике милешевског Господина Атанасија, пригодно слово о Октоиху и његовом значају одржао је Владика будимљанско - никшићки Господин Методије, професор др Будимир Алексић говорио је о Октоиху са научног становишта.

Преосвећени Владика Господин Методије, својим образовањем, несвакидашњом животном енергијом, истрајном и аутентичном вјером у Божанство, а понајвише безграничним милосрђем импресионира представља бисер архиепископског стада Христовог. Као што је Православна црква кроз вијекове била духовна мајка, путоказ и учитељица српског рода у теолошкој односно јеванђељској науци и животу по тој науци, тако је Владика Методије стуб и тврђава истине, учитељ и просветитељ српског народа у Црној Гори. Надахнут, са искуством прекаљеног бора и наглашеном емпатијом према свом страдалином српском народу неуморно брани, уједињује подвижнички крчи пут будућим здравим генерацијама Светосаваца.

Непрестано се труди око уздизања душа својих вјерника у свему ономе што чини биће једног хришћанског народа, а то значи оплемењивање Христом свих снага и способности сваког појединца и народа. Својом љубављу, мудрошћу и племенитошћу кријепи своје духовно стадо.

Темеље његовог духовног васпитања и образовања поставили су блаженопочивши: патријарх Павле и митрополит Амфилохије. Сјеме које су они посијали дало је благодатни коријен, а временом мирносни плод духовног владициног узрастања. Врлинама као свјетлошћу просвјећује и преображава дух српског народа, молитвом је прогонио таму невјерја, изобличио оне који су покушали да нам отму, оскрнавe и затру идентитет и духовну ћелију Његошеве Црне Горе. У лику Белог Анђела, Мирослављевог јеванђеља, Октоиха, Горског вијенца светих српских задужбина, светитеља, егзарха и представника Српске Православне Цркве можемо угледати пут српског народа.

Садржајна биографија преосвећеног владике Методија почиње у Сарајеву, гдје је рођен и гдје је започео школовање. Услијед ратних неприлика са породицом

напушта Сарајево, преостала два разреда Гимназије завршава у Подгорици, а затим и Економски факултет. Након три године, замонашен је у Цетињском манастиру на празничном бденију 11. јула 2004. године са именом Методије. У чин ђакона рукоположен је 2005. године на празник Преображења Господњег, а у чин презвитера рукоположен је на Бадњи дан 2008. такође у Цетињском манастиру. 22. новембра 2009. године у манастиру Светог архиђакона Стефана у Сланцима одликован је чином протосинђела од стране Митрополита црногорско-приморског г. Амфилохија.

За намјесника Цетињског манастира постављен је 1. фебруара 2010. године, гдје је и рукопроизведен у чин архимандрита на Петровдан 2013. године. Исте 2013. године дипломирао је на Православном богословском факултету "Светог Василија Острошког" у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву са дипломским радом на тему Васпитни значај монаштва. Академску 2016/2017. годину провео је на Аристотеловом Универзитету у Солуну учећи грчки језик, ради уписа докторских студија на Теолошком факултету поменутог Универзитета. 22. јула 2018. године у Саборном храму Христовог васкрсења у Подгорици, архимандрит Методије је хиротонисан у чин епископа диоклијског, викарног епископа митрополита црногорско-приморског г. Амфилохија. 29. маја 2021. године Свети архијерејски сабор га је изабрао за новог епископа будимљанско - никшићког. Устоличен је за владiku будимљанско - никшићког у Беранама, у манастиру Ђурђеви ступови 26. септембра 2021. године.

Као символ благодати и прегалаштва, као неко ко је двије деценије провео у близини мјеста где је била штампарија Црнојевића у којој је штампана књига чији јубилеј прослављамо 1493. на 1494. а у славу Господа и Ђурађевог позлаћеног дјела, Преосвећени Владика Господин Методије подсетио нас је на обнављање духовне технологије у нама самима, како никада не бисмо били туђи своме роду, језику, писму и историји.

Благословом, бираним ријечима и бесједом којом је оплеменио присутне Пљевљаке, као духовни вођа осврнуо се на значај Октоиха првогласника и само дјело Ђурађа Црнојевића: „Велики су људи широки и дубоки као море и њихово дјело је као море, нити стари нити се мијења, нити пролази, сјећање на њих и њихов удио у народном трајању и искуству увијек је свјеже и присутно.

И пода Господ народу своме човјека који попут старозавјетног Ноја начини корабљу или ти свету књигу, па на њу и у њу укрца све оне које жели и мора да сачува од потопа и нестанка и пренесе их у ово и у свако вријеме као сјеме и залог своје и Божије љубави, тако је и Октоих и нас пренио, и сачувао и донио овдје на пристаниште земље Ђурађеве.

Нисмо ми данас изабрали њега, већ је он изабрао и сабрао нас као своје и све оне прије и послје нас, који су и који ће у љубави према своме роду и према Богу сљедећи пут свете књиге кораба Ђурађа Црнојевића.

Људи као што су Ђурађ најизразитији су репрезенти духовних тежњи и настојења једног народа и његовог потенцијала. Он је видео оно што други нису могли видјети, видео је нас упркос свему, да имамо искру неугасиву, да носимо свети пламен у души и крви, онај који љубимо и који нас је водио и извео из свих историјских мракова и беспућа. Он је увијек горио, тинао и гријао. Видио је Ђурађ са тог последњег мјеста и тренутка историјског који је надолazio, видео је с духовне висине свота бића са којег је долазио, свијетље зажежене у душма свота рода кроз вјекве и знао је да има коме и има рашта предати тајну бесмртника молитвених Октоих. Његов наум и његово дјело које претрајава пет вјекова свједочи визионара, мислиоца, пјесника, етичара, метафизичара, порока у једном благословеном дјелу које нас посматра и додирује данас, а погледа и руке пружа нама пружа са амбиса историје и народа петнаестог вијека. Док год има народа и човјека Ђурађ са Макаријем кuje књигу антеглогику којој нема умора док год има народа и човјека који ће умјети да је читају, пјевају и чувају.

Ми који данас говоримо српски и пишемо ћирилицом, ми смо стадо мало које је преко својих физичких и духовних предака одржало Ђурађев залог и завет. Ми смо његови наследици које је прије пет вјекова Богу препоручио да га дочекамо и даље испратимо и ево нас ту, на земљи, коју нам је оставио привезавши своју корабљу за небо, јер нас једино тако није могао изгубити, и једино је тако могао бити жив, и данас кроз нас који славио и њега и његово дјело. Консултујући поједине изворе и књиге, зашао је у беспуће савремене науке са поднебља црногорског које се прокламује апсолутном знања и истине о Октоиху, многу чему се зачудно. Највише ненаучном приступу и сљепој острашћености. О Октоиху, овдје, у мјесту његовог рођења пишу латиницом, не само што Ђурађ своје име не би умислио своје име да препозна, него би га цицнела прича препразила и запрепастила. Највише времена и страница су посветили штампарии које нема у задатим координатама и траговима, што све еминентне истребљиваче српске историје неминуовно одводи да се запитају да ли уопште постоји и књига. Није битно што књига живи и живиће, али кажу наследици оних других, ако нема штампарии, нема ни књиге, ниста методологија као и код претржавања жртава логора смрти Јасеновац. То је нажалост све ниста прича, то је прича која треба само онима којима је данас неподношљиво да се помире и прихвате чињеницу да су потомци не Ђурађеви већ оних других по много чему, а највише по сљепису, прави наследици својих предака. Истина се не може угасити, нити замарити, нити закопати, нити претрпати. Истина је да се вјером и љубављу озарујемо радујемо, јер смо своји на своме, да славио и прослављамо завет и залог Ђурађа Црнојевића мудрог и премудрог, да пјесмом проносимо језик, име и писмо свота рода, по коме се позна сваки народ на свијету па и наш”.

Бече су у потпуности и угасили: Лидија Кушљевић Здравницом Љубивоја Ршумовића и етно поци Јована и Јана Љиљанић.

19. октобар 2023. године

ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарцић" позвала ученике средњих школа да учествују у прозном, поетском и ликовном стваралаштву поводом 13. новембра, поводом дана рођења Петра II Петровића Његоша.

Прозни рад: *Свак је рођен да по једном умре, част и брука живе довијека*

Поетски рад: *Очи зборе што им срце вели*

Ликовни рад: *Његошев портрет*

Његошев час одржан је 13. новембра у Читаоници Народне библиотеке.

1, 2. и 3. новембар 2023. године

Најмлађи корисници обиљежили Његошев дан

У оквиру „Његошевих дана у Пљевљима“, културне манифестације коју је Народна библиотека „Стеван Самарцић“ организовала у спомен на дан рођења великог пјесника, владике и философа, нашу установу посјетили су полазници предшколске установе „Еко Бајка“, са својим подручним јединицама „Лане“, „Осмијех“ и „Бепето“. Тим поводом Библиотека је приредила дјечије радионице, у оквиру којих су малишани имали прилике да се упознају са данима дјетињства и школовања Петра II Петровића Његоша. Кроз бојање цртежа портрета великог пјесника и читање прича које су обиљежиле његово одрастање, радионице су одржане од првог до трећег новембра, у просторијама Читаонице. Сви малишани су добили бесплатне чланске карте, као наши најмлађи корисници.

8. новембар 2023. године

Посјета сеоских школа

Поводом обиљежавања Његошевих дана у Пљевљима, ученици разредне наставе ОШ *"Радоје Контић" Градац*, ученици предметне наставе ОШ *„Душан Ивовић“ Косаница* и ученици разредне и предметне наставе ОШ *„Братство јединство“ Ковачевићи* посјетили су Народну библиотеку и учествовали у радионицама „Дани дјетињства Петра II Петровића Његоша“.

6. 11. – 10. 11. 2023. Недјеља Мирослављевог јеванђеља

Недјеља Мирослављевог јеванђеља

Недјеља Мирослављевог јеванђеља посвећена је најљепшем ћириличном споменику српске писмености и највреднијем српском покретном културном добру, насталом у XII вијеку – Мирослављевом јеванђељу. Током 800 – годишње историје најдуже су га чували хиландарски монаси. Од свог настанка Мирослављево јеванђеље има статус реликвије.

Само уз Божију помоћ успјела је да избјегне судбину многих других спаљених и опљачканих српских драгоцености. Послије седам вијекова хиландарског мировања, привукао је пажњу владике Кијевско-успенског. Опчињен његовим украса, он је у јануару 1846. године, у тишини манастира Хиландара, кришом исјекао један лист и пренио га у Русију.

На Кијевској изложби 1874. године овај лист фотографише Стојан Новаковић и уз залагање српских свештеника и научника, довело је да краљ Александра Првог Обреновића о Васкрсу 1896. године посјети Хиландар. Том приликом Хиландарци су му поклонили своје највредније реликвије. Мирослављево јеванђеље и Оснивачку повељу Симеона Немање, којој се у међувремену губи траг. Рукопис је израђен по наруџбини хумског кнеза Мирослава 1161. године. Мирослављев млађи брат, Симеон Немања, однио је књигу на Свету Гору. Свети Симеон и Свети Сава су из ње вршили Службу Божију током подизања манастира Хиландара.

Мирослављево јеванђеље је за српски народ одувјек имала значај посебне реликвије, преживјела је бреме једног народа у свим тренуцима славе и пораза. Током два свјетска рата, скривано је са свим златом које се налазило у Србији. Када је династију Обреновић у Мајском преврату замијенила династија Карађорђевић, Јеванђеље је под неразјашњеним околностима нестало, да би 1915. године у Првом свјетском рату, заједно са народом, војском и краљем, пратило епопеју повлачења преко Албаније. Бдјели су српски војници над својом реликвијом, службеници Главне државне благајне су спавали на сандуку у ком се налазила највреднија српска књига и својим тијелима га штитили од снијега, да би у побједничком јуришу 1918. с вјером у Бога и Отаџбину донијели и Мирослављево јеванђеље. У Другом свјетском рату, злато је покрадено, а Јеванђеље је сачувано испод олтара Манастира Рача у крај Дрине. Данас се чува у Народном музеју у Београду. Прво фототипско издање урадио је у Бечу, о трошку краља Александра Првог Обреновића, Љубомир Стојановић. Издање из 1897. године представљало је врхунац штампе. Штампано је 300 примјерака. Друго фототипско издање јеванђеља одштампано је у Јоханесбургу на Видовдан 1998. у тиражу од 299 примјерака.

Уз подршку блаженопочившег митрополита Амфилохија, блаженопочившег владике Атанасија и Библиотеке Српске Патријаршије, 2019. године, 300 водећих стручњака из цијелог свијета израдили су нови факсимил, допунили новим открићима пратеће књиге и осмислили изложбу коју је, до сада, видјело 1.400.000 људи широм света.

Због јединствене репродукције осликавања на злату, вјерне реконструкције византијског повеза и научних студија, директори рукописних одељења европских националних библиотека сматрају да је ово најбољи факсимил у историји. Због његове ликовних украса, УНЕСКО је, 2005. године, уврстио Мирослављево јеванђеље међу 120 највреднијих докумената цјелокупног човјечанства.

Нешто више о факсимилу Мирослављевог јеванђеља, сазнали смо од приређивача и аутора пратеће књиге о историјату рукописа, председника Удружења за проучавање европских средњовековних рукописа, Вељка Топаловића, човјека који је далеке 1988. године са групом студената опште књижевности, основао Ауторску издавачку задругу Досије (прву приватну издавачку кућу у послератној Југославији), чији је и данас директор. Човјека који је по одлуци Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве, члан стручног тима

Библиотеке Српске Патријаршије, гдје предводи тим који, за потребе Српске Православне Цркве израђује факсимиле српских средњовековних рукописа.

Изложбу "Божанско надахнуће - Мирослављево јеванђење", посјетили су ученици, наставници и професори основних и средњих школа из Пљеваља. 9. новембра, након емитовања документарног филма Бошка Савковића " У почетку беше реч", изложбу су посјетила дјеца из Ораховца са Косова и Метохије.

11. новембар 2023. године

Ученици других разреда ОШ „Ристан Павловић“ узели учешће у едукативној радионици поводом обиљежавања Његошевог дана

У Читаоници Народне библиотеке одржана радионица "Дани дјетињства Петра II Петровића Његоша", намијењена предшколцима и ученицима нижих разреда основне школе. Тема радионице су приче о Његошевом дјетињству, а свој креативни допринос, бојењем Његошевог лика дали су ученици других разреда ОШ "Ристан Павловић".

13. новембар 2023. године

Државни празник културе, Његошев дан

Државни празник културе, Његошев дан, обиљежен је поучним предавањем проф. др Дарка Ђога, "Да ли је могуће надићи Његоша и зашто није". О књижевном дјелу Петра II Петровића Његоша, опсежно слово одржала је проф. др Лидија Томић. Његошове стихове говорили су ученици Средње стручне школе: Теодора Пуповић, Данило Лекић и Ана Тошић.

Траг који је Његош оставио на самом бићу српског народа, неизбрисив је, његово стваралаштво представља бедем српске културе, писмености и духовности. Његош је носилац најдубље духовно – историјске мисли и осјећања српског православног народа, његове најдубље философије живота и опстанка и сталних опасности, окруженом непријатељима, али и у окриљу Божијем, која је утемељена на Косовском завјету.

„Већега и постојанијег споменика нема, пирамиде, гробови египатских краљева шта су друго нег мале гомиле камења према ловћенском врху, према томе владицином споменику, и када на овом свијету нестане брегова и људи мени се чини још ће трајати два колоса Српске Спарте Ловћен и Владика.“ Овако значајни датуми не могу проћи без учешћа наше дивне пљеваљске дјеце. Његошове стихове говорили су ученици Средње стручне школе: Теодора Пуповић, Данило Лекић и Ана Тошић.

Одломак из монолога Владике Данила говорила је Теодора Пуповић, ученица другог разреда Средње стручне школе.

За протојереја-ставрофора Дарка Ристовог Ђота може се слободно рећи да је водећи интелигентулац Републике Српске. Поред неоспорног звања и образована овај савремени српски богослов, редовни професор Новог Завјета, на Православном богословском факултету Светог Василија Острошког у Фочи, не либи се да, за разлику од остатака академске заједнице која углавном мудро ћути, увијек јасно и гласно говори на актуелне теме без страха да би се својим ставом могао замјерити политичкој елити са обје стране Дрине. Надахнут, са искуством прекаљеног борца и наглашеном емпатијом према свом страдалином српском народу неуморно брани, уједињује подвижнички крчи пут будућим здравим генерацијама Светосаваца. Храбро и одлучно ходи трновитим путем, чувајући достојанство своје свете службе, а задржавајући право на сопствено мишљење и сопствени суд. Тај његов суд није у сврси допаднања другима, него да нас знањем и поштом покрене, разбуди и уразуми. Човјек дубоке вјере и истрајности, његово очинско, унутрашње и спољашње ревновање, његова саможивљавајућа душа оплемњују душе љубављу Христовом уводећи их у Небеску Србију, један од квартова Небеског Јерусалима. У опсег Ђотовог интересовања спадају богословска, политичко – теолошка и културолошка питања везана за српску и свеправославну прошлост и садашњину. До сада је објавио пет књига на српском језику и више студија и чланака.

Сан Вука Мандушића, говорио је Данило Лекић, ученик четвртог разреда Средње стручне школе.

Лидија Томић рођена је у Никшићу. Студије југословенске и опште књижевности завршила је на Филолошком факултету у Београду. Магистарске студије завршила је на Филолошком факултету у Београду, а за магистарски рад под називом Поезија Слободана Марковића добила награду „Белибор Литорит“. Докторира је на Филолошком факултету у Београду с радом на тему Поетика Миодрага Булатовића. Из докторског рада проистекла је књига под називом „Ротескни свијет Миодрага Булатовића. На Студијском програму за српски језик и југословенске књижевности Филолошког факултета Универзитета Црне Горе ради од 1983. године. Од септембра 2010. године је редовни професор. Предаје предмете: Српска средњовјековна књижевност и југословенски контекст, Српска књижевност друге половине двадесетог вијека и југословенски контекст, Поетика књижевног дјела Андрића и Црњанског, Поетика књижевног дјела Борислава Лекића, Савремена српска драма и југословенски контекст, Фантастика у српској књижевности и југословенски контекст, Савремена српска књижевност и југословенски контекст. У периоду од 1987. до 1990. године радила је у Француској као лектор за српскохрватски језик на Филолошком факултету Универзитета у Бордоу. Руководила је радом Студијског програма за српски језик и југословенске књижевности Филолошког факултета у Никшићу. Била је члан Струковног вијећа Универзитета Црне Горе и члан Сената Универзитета Црне Горе. Објавила је велики број научних и стручних радова и учествовала у раду бројних научних конгреса, конференција и симпозијума у земљи и иностранству. Објавила је књигу „Пут у свијет“ и за њу је добила награду „Златни пеликан“ и књигу „Књижевни простори“.

Ана Тошић, ученица другог разреда Средње стручне школе, казивала је дио монолога Игумана Стефана.

13. новембар 2023. године

Његошев час у читаоници Библиотеке

Поводом државног празника културе, Његошевог дана, одржан је Његошев час у читаоници Народне библиотеке. На велику радост организатора, учешће на литерарно – ликовном конкурс у узело је двадесет три ученика. Конкурс је расписан 19. октобра, поводом најављене културне манифестације Његошеви дани у Пљевљима у циљу ширења националне и културне свијести, о великом и славном световном и духовном владару Црне Горе и највећој Лучи српског пјесништва, а намијењен је ученицима Гимназије и Средње стручне школе у Пљевљима. На адресу Народне библиотеке пристигло је 24 рада, од тога 18 прозних радова *"Свак је рођен да по једном умре, част и брука живе довијека"*, 3 поетска рада *"Очи зборе што им срце вели"* и три ликовна рада *Његошев портрет*.

Прегалаштво младих људи морамо цијенити, похвалити и охрабрити. Сваки рад обиловао је изузетним квалитетом, али увијек постоје радови које морамо извојити, иако бисмо сваки, без изузетка, поједнако наградили, првенствено због воље и жеље за учествовањем, труда и времена издвојеног и посвећеног конкретно овој теми. Трочлани жири у чијем саставу су проф. Снежана Грујичић, проф. Јелена Дробњак и библиотекарка Бојана Радановић издојиле су најбоље радове. Најбољи радови су награђени, свим учесницима конкурса уручене су захвалнице и чланске карте. Прво мјесто у прозном стваралаштву на тему: *"Свак је рођен да по једном умре, част и брука живе довијека"*, подијелиле су ученице II разреда Средње стручне школе, Ивана Зечевић и Ана Тошић. Прво мјесто у поетском стваралаштву на тему: *"Очи зборе што им срце вели"* припало је Вукици Петрић, ученици II разреда Средње стручне школе. Прво мјесто у ликовном стваралаштву на тему: *Његошев портрет*, припало је Василији Лековић, ученици IV разреда Гимназије „Танасије Пејатовић“. Посебно је издвојен и награђен рад, ученице II разреда Средње стручне школе, Теодоре Пуповић, због оригиналног приступа прозној теми „Свак је рођен да по једном живи, страх и брука живи довијека“.

24. новембар 2023. године

Ново читање Фјодора Михаиловича Достојевског

Народна библиотека „Стеван Самарцић“, у сарадњи са Секретаријатом за културу, социјална и друга питања Општине Пљевља, организовала је представљање Зборника радова „Достојевски као мислилац, филозоф и богослов“, које је превео и приредио Добрило Аранитовић. Зборник садржи двадесет пет радова руских филозофа, филолога, историчара књижевности, политиколога, социолога, као и Прилог библиографији радова југословенских аутора и преводилаца од 1901. до 2021. године о Достојевском као мислиоцу, филозофу и богослову. Зборник је драгоцен водич у новим читањима великог руског генија, чије се визионарске идеје, најављене у његовим књижевним дјелима,

остварују у двадесетом и двадесет првом вијеку. Књига је објављена 2022. године поводом 200 годишњице рођења Ф. М. Достојевског. Књижевна трибина је приређена у сали Скупштине општине Пљевља, 24. новембра 2023. године. О књизи су говорили проф. др Јовица Тркуља, Добрило Аранитовић, професор филозофије, и Софија Јеловац, професор филозофије.

29. новембар 2023. године

У част рођења Душана Радовића организована рецитаторска радионица „Лети пјесма око свијета“

Поводом рођења књижевника, новинара и ТВ уредника, Душана Радовића, 29. новембра, у читаоници Народне библиотеке организована је рецитаторска радионица "Лети пјесма око свијета". Час посвећен Душану Радовићу, оплеменили су ученици III и IV разреда ОШ "Ристан Павловић" рецитујући пјесме чувеног српског пјесника и писца.

8. децембар 2023. године

Књижевно вече са Ненадом Милкићем

У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарцић", 8. децембра 2023. године у свечаној сали пљеваљске Гимназије "Танасије Пејатовић", одржано је књижевно вече са Ненадом Милкићем из Малог Зворника, младим афирмисаним писцем, новије и млађе генерације. Пљевљаци су имали прилику да упознају Ненада Милкића 2016. године, када је пљеваљској публици представио свима добро познат роман "Зов карауле". О Милкићевом стваралаштву говорила је в.д. директорица Бојана Ђачић. Надахнуће и истрајност налази, како каже у једној полазној тачки. Теме које обрађује за њега носе одговорност за хиљаде страдалника, али десетине хиљада њихових потомака. Ненад наглаша да када не би истрајао у замишљеној причи, осјећао би се да је све те људе и душе издао. За њега је осећај издаје неподношљив и не жели да га окуси. Свој дар користи да кроз њега заувјек у времену сачува уздахе мајки, празне погледе на згаришта сопствених живота, дрхтаве руке које пале свијеће и сузе које их у истом трену гасе. Да нема ријечи, ништа од тога не би могао сачувати. Аутор, свој прозни иметак аргументовано поткрепљује истином, толико јасно и увјерљиво, да нам указује пут до спознања јасеновачке, косовско- метохијске, сарајевске и крајишке голготе. Он не лута, већ развејава злокобне магле које су нам деценијама уназад биле спуштене на некад јасан хоризонт. Књижевним исказом документује живо искуство српског народа, реагујући на све врсте лажи, медијске малверзације, пројектовану сатанизацију, безобзирни прогон истине, прецизно их именујући и чистећи од обмана. Милкићева умјетничка оптика представља систематско излагање у историји страдалног српског народа и служе као комплексни преглед, јер све док ћутимо истина о трагедији Срба не може да допријети у свијет. Било какво проучавање историје није само осуђивано од непријатеља српског народа, него и од српске интелигенције која се молитви не окреће истоку, него западу. О овој неисцрпној теми, искрено, болно и упозоравајуће пише Ненад Милкић, он сабира сав очај, и све вапаје, све сузе, и све пригушене јецаје, сав чемер и јад, сваки врисак

и јаук, све црне мараме и црне барјаке, све гробове и гробнице, настале у вријеме кржаве куге деведесетих година прошлог вијека. Његово приповједање није упало у замку навијачких жеља, већ је истина безкомпромисна водиља кроз лавиринт људских душа и судбина, таквих да не постоји нико до те мјере маштовит да их измисли нити домисли, осим голе истине. Свој првобитни "путопис" претворио у потресно свједочанство нашег времена о српском народу и његовој трагичној судбини. Путујући од Јасеновца, Старог Брода, Сарајева, републике Српске Крајине преко Косова и Метохије на коме је све почело, суочио се са распећем прошлим и садашњим. Роман „Кости“ је потресна и истинита прича, сложена од голих чињеница, од збивања и свједочења о збивањима, о неспокојству српског народа, о логорима и подрумима, о нетрпељивости према свему српском, манифестованој кроз сва дозвољена средства, сва звјерства, све лажи и неморал сваке врсте, о граду у којем више није било живота за Србе. Приповједачки, вјеродостојно, приказује сложене ратне прилике у Сарајеву. Одлучно и храбро обрађује тематику којој у савременој српској књижевности још увијек није посвећена неопходна пажња. Милкићева "Колона", даје наду да истина не може остати сакривена. Свој плононосан рад преточио је у роман о Републици Српској Крајини, заснован на повјерљивим историјским изворима, различитог поријекла и карактера, на свједочанствима преживјелих. Попис ове разнолике грађе је аутентичан, а сигурност којом је коришћен непобитно потврђује изузетну упућеност аутора у тему коју је анализирао и тумачио.

14. децембар 2023. године

Представљена књига „Упадице“ Милорада Миша Зечевића

Народна библиотека „Стеван Самарцић“ приредила је промоцију књиге „Упадице“ аутора Милорада Миша Зечевића. Књижевна промоција одржана је 14. децембра 2023. године у холу ЈУ Центар за културу Пљевља, пред бројном публиком. О књизи су говорили: Милан Терзић, професор српског језика и књижевности и новинар Пљеваљских новина, Софија Јеловац, професор филозофије, виша библиотекарка у Народној библиотеци „Стеван Самарцић“ и рецензент књиге, као и аутор. Књига је настала као плод ауторовог вишедеценијског публицистичког рада.

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА У 2023. ГОДИНИ

I) ПРИМИЦИ		
РБ	ОПИС	ИЗНОС (€)
1	Општи приходи - средства пренијета из претходне године	2,960.83
2	Текуће донације - Х. Пајевић	450.00
3	Намјенски приходи - Трансфери са буџета Општине Пљевља	231,038.32
4	Сопствени приходи и позитивна камата пословних банака	3,172.53
УКУПНО ПРИМИЦИ (1+2+3+4):		237,621.68
II) ИЗДАЦИ		
РБ	ОПИС	ИЗНОС (€)
а) Текући издаци:		229,465.37
1	Бруто зараде и доприноси на терет послодавца	178,433.14
2	Остала лична примања - зимница	7,556.22
3	Остале накнаде - Савјет	4,414.66
4	Канцеларијски материјал	381.75
5	Средства хигијене	391.22
6	Публикације, часописи, гласила - изд. дјелатност: "Ушће снова"; "Школа и др.пјесме"; "Натра"; "У празној шаци".	2,398.34
7	Електрична енергија	2,642.44
8	Топлотна енергија	14,615.28
9	Остали расходи за материјал	285.30
10	Службена путовања - земља	570.95
11	Службена путовања - ино	1,235.98
12	Репрезентација	140.50
13	Мобилни телефон	342.93
14	Поштанске услуге	85.40
15	Банкарске услуге и негативне курсне разлике	542.69
16	COBISS	1,067.45
17	Стручно усавршавање запослених	70.00
18	Трошкови штампања, умножавања	146.50
19	Комуналне услуге - одвоз смећа	3,365.76
20	Комуналне услуге - снабдијевање водом	127.28
21	Организовање књижевних вечери	5,623.40
22	Текуће одржавање грађевинских објеката	1,184.32
23	Текуће одржавање опреме	159.13
24	Уговори о дјелу	606.97
25	Набавка, имплементација и одржавање софтвера	2,250.60
26	Књижевна награда "Свитање"	499.36
27	Остали издаци	327.80
б) Капитални издаци:		4,480.63
1	Рачунарска опрема	379.03
2	Књиге	3,990.46
3	Остала опрема	111.14
УКУПНО ИЗДАЦИ (а+б):		233,946.00

III) ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА (I-II):		
РБ	ОПИС	ИЗНОС (€)
1	Стање на рачунима код пословних банака на дан 31.12.2023. год.	3,675.68

 ВД директорице
 Бојана Баџић